

15.9.2022

Poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut hallituksen esityksen luonnoksesta vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamisesta: Pisavaaran ja Olvassuon luonnonpuistot, ympäristöministeriö sekä Palojärven ja Pudasjärven paliskunnat

Kokousaika: 15.9.2022 klo 8.30-10.30

Kokouspaikka: Teams

Osallistujat:

Ilona Latsa, YM, erityisasiantuntija
Roosa Kellokoski, YM, asiantuntija
Jenni Korhonen-Pereira Coutinho, YM, hallitussihteeri
Anni Kuoppamaa, YM, korkeakouluharjoittelija
Marja Anttonen, Paliskuntain yhdistys, porotalousneuvoja
Palojärven paliskunnan edustaja: Tapio Vuolo, poroisäntä (poistui 8:56)
Pudasjärven paliskunnan edustaja: Markus Jaurun, poroisäntä

Asialista:

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Neuvottelut avattiin klo 8:33.

Ilona Latsa ehdotti Jenni Korhonen–Pereira Coutinhoa puheenjohtajaksi. Hyväksyttiin ehdotus.

Sovittiin, että Pudasjärven paliskunnan edustaja Markus Jaurun osallistuu myös Pisavaaran luonnonpuistoa koskevaan neuvotteluun. Päätettiin yhdistää neuvottelut niin, että ensin esitellään Pisavaaran luonnonpuiston lakiluonnosehdotukset ja käydään tarvittava keskustelu. Tämän jälkeen esitellään Olvassuon luonnonpuiston lakiluonnosehdotukset ja käydään keskustelu.

2. Osallistujien ja neuvotteluedellytysten toteaminen

Osallistujat esittäytyivät.

Todettiin, että ympäristöministeriön neuvotteluedellytykset ovat olemassa.

Todettiin, että paliskunnan neuvotteluedellytykset ovat olemassa.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

4. Pisavaaran luonnonpuistoa koskevat lakiehdotusluonnokset, YM

Ilona Latsa esitteli lakiesityksen valmistelutilannetta syyskuussa 2022. Lausuntokierros on päätynyt 23.8. Ympäristöministeriö käy nyt läpi lausuntopalautetta ja tekee tarvittavia muutoksia esitykseen.

Pisavaaran luonnonpuisto on perustettu lailla eräiden luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (83/1938). Pisavaaran luonnonpuiston rauhoitussäännökset on annettu asetuksessa eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista (932/1981). Käsillä olevassa lakiehdotusluonnoksessa rauhoitussäännökset saatettaisiin asetustasolta laintasolle. Alueelliset erityissäännökset sisällytettäisiin lainsäädäntöön päivitettyinä, mutta suuria muutoksia voimassa oleviin rauhoitussäännöksiin ei olisi tarkoitus tehdä.

Pisavaaran luonnonpuistoa koskevat säännökset sisältyvät lakiehdotusluonnokseen eräiden luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille annetun lain muuttamisesta. Lakiin lisättäisiin uusi 4 a §. Viittaussäännön mukaan luonnonpuistossa kielletyistä toiminnoista sekä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista säädettäisiin uudessa luonnonsuojelulaissa (4 a § 1 mom.). Lausuntopalautteen perusteella kirjaus Pisavaaran luonnonpuiston poronhoidon järjestämisestä siten, että alueen luontoarvot eivät vaarannu, poistettaisiin.

Poronhoidon edellytykset säilyisivät luonnonpuistossa ennallaan (4 a § 3 mom.). Tilapäisen leiriytymisen osalta on syytä selventää säännöksen perusteluteksteihin, että Metsähallitus mahdollistaa poronhoidon yhteydessä myös pidempiaikaisen leiriytymisen, kunhan se ei olisi luonteeltaan pysyvää ja rakennelmat olisivat väliaikaisia. Rakentaminen paimentopaikkojen ulkopuolella edellyttäisi Metsähallituksen maanomistajan lupaa nykykäytäntöä vastaavalla tavalla.

Lausuntokierrosluonnoksesta oli virheellisesti jäänyt pois säännös, jonka mukaan Pisavaaran luonnonpuistossa riistaeläinten poistoon saa osallistua paliskunnan osakkaat ja siihen erikseen nimetyt henkilöt kotikunnasta riippumatta. Kirjaus lisättäisiin pykälään (4 a § 4 mom.). Lausuntopalautteista ilmeni, että nykytilassa paliskunta nimeää viranomaisille riistaeläimen poistoon osallistuvat henkilöt, ei Suomen riistakeskus. Pykälän lopullinen sanamuoto on työn alla.

Lisäksi lakiin lisättäisiin viittaussäännös uuteen luonnonsuojelulakiin, jonka mukaan mm. liikkumisen rajoittamisesta, hoito- ja käyttösuunnitelmasta, luonnonsuojelualueen rajojen määrittämisestä ja merkitsemisestä sekä alueen liittämistä valtion luonnonsuojelualueeseen noudatettaisiin luonnonsuojelulakia (4 b §). Nämä säännökset olisivat jatkossa yhdenmukaiset kaikissa kansallis- ja luonnonpuistoissa.

5. Keskustelu ja Palojärven paliskunnan näkemykset

Palojärven paliskunnan edustaja totesi, että esityksessä on otettu huomioon ne asiat, joista paliskunnat ovat lausuneet. Suurpetojen poistoon nimeämisen osalta olisi hyvä, että myös jatkossa paliskunta nimeäisi metsästäjät, sillä he lähettävät listan metsästäjistä ennen pyyntiin lähtöä. Paliskunnasta lisäksi tiedusteltiin, miten lakimuutos tulisi muuttamaan puiston järjestyssääntöä.

Ympäristöministeriöstä kerrottiin Metsähallituksen arvioivan järjestyssääntöjen uudistamistarpeen. Jos tarve on olemassa, järjestyssääntöä ryhdyttäisiin päivittämään. Tämä tapahtuisi vasta lakiuudistuksen jälkeen. Alueita on lakipaketissa useita ja päivittämisessä voisi kestää aikansa.

Paliskuntain yhdistyksen edustaja kiitti, että lausuntopalaute on otettu hyvin huomioon: Mallan luonnonpuiston poronhoitoa koskeva lainkohta on erotettu Pisavaarasta, ja esitykseen on lisätty

poikkeuslupapyyntiin osallistuvien nimeämistä koskeva pykälä. Tilapäisen leiriytymisen osalta on aiemmissa neuvotteluissa sovittu, että täsmennettäisiin perusteluihin. Nimeämisen osalta paliskunnan yhdistyksestä todettiin, että voisi olla järkevää jättää lakiin kirjaamatta, kuka nimeää poikkeuslupapyyntiin osallistuvat. Nykytilanne voi muuttua, joten asiasta tulisi säätää yleisesti.

Ympäristöministeriö totesi, että voisi olla järkevää, ettei nimeämisestä säädettäisi tarkemmin. Perusteluihin voisi selventää, että nykykäytännön mukaan metsästäjät on nimennyt paliskunta.

Palojärven paliskunnasta ehdotettiin, että esitykseen voitaisiin kirjata, että nimeämisen tekee poikkeusluvan saaja. Tämä on käytännössä se taho, joka nimeää metsästäjät poikkeuslupapyyntiin. Jokin muukin taho voi hakea lupaa kuin paliskunta. Pudasjärven paliskunnan ja paliskuntain yhdistyksen edustajat yhtyivät kommenttiin. Ympäristöministeriöstä kiitettiin hyvästä ehdotuksesta ja kerrottiin, että asiaa tultaisiin harkitsemaan.

6. Yhteisymmärryksen tai erimielisyyden toteaminen ml. jatkoneuvottelun tarve

Todettiin, että asiasta vallitsee Palojärven paliskunnan ja ympäristöministeriön välillä yhteisymmärrys. Jatkoneuvotteluiden tarvetta ei ole.

(Tapio Vuolo poistui paikalta klo 8.56)

7. Olvassuon luonnonpuistoa koskevat lakiehdotusluonnokset, YM

Ilona Latsa esitteli lakiesityksen valmistelutilannetta syyskuussa 2022. Olvassuon luonnonpuisto on perustettu lailla eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981). Olvassuon luonnonpuistossa sovellettavista rauhoitussäännöksistä säädetään asetuksessa eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista (932/1981). Olvassuon luonnonpuistoa koskevat säännökset olisivat hyvin samankaltaiset kuin Pisavaaran luonnonpuistossa. Käsillä olevassa lakiehdotusluonnoksessa rauhoitussäännökset saatettaisiin asetustasolta laintasolle.

Olvassuon luonnonpuistoa koskevat lakiluonnosehdotukset sisältyvät lakiehdotukseen eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain muuttamisesta. Lakiin lisättäisiin uusi 6 b §. Jatkossa Olvassuon luonnonpuistossa kielletyistä toiminnoista sekä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista säädettäisiin uudessa luonnonsuojelulaissa (6 b § 1 mom.). Myös jatkossa marjojen ja sienien poimiminen olisi sallittua luonnonpuistossa niille, joiden kotikunnan alueella suojelualue sijaitsee (6 b § 2 mom.). Paikallisen asukkaan määritelmä tarkennettaisiin kunnan asukkaaseen. Lisäksi poronhoidon edellytykset säilyisivät laissa ennallaan (6 b § 3 mom.).

Muutoksena aiempaan lakiin kirjattaisiin oikeudesta riistaeläinyksilön poistamiseen poronhoitoalueella (6 b § 4 mom.). Lakiin tarkennettaisiin, kenellä on oikeus nimetä metsästäjät riistaeläimen poistoon. Henkilöt nimeävä taho ei olisi Suomen riistakeskus, kuten aiemmin todettiin.

Lakiin lisätään myös viittaussäännös uuteen luonnonsuojelulakiin, jonka mukaan mm. liikkumisen rajoittamisesta, hoito- ja käyttösuunnitelmasta, luonnonsuojelualueen rajojen määrittämisestä ja merkitsemisestä sekä alueen liittämisestä valtion luonnonsuojelualueeseen noudatettaisiin

luonnonsuojelulakia (6 c §). Nämä säännökset olisivat jatkossa yhdenmukaiset kaikissa kansallis- ja luonnonpuistoissa.

8. Keskustelu ja Pudasjärven paliskunnan näkemykset

Pudasjärven paliskunnan piti hyvänä muutoksena, että poikkeuslupapyynti mahdollistettaisiin myös Olvassuon luonnonpuistossa. Suden osalta Olvassuota on pidetty erittäin vaikeana kohteena. On hienoa, että jatkossa suden poistaminen olisi mahdollista. Ympäristöministeriö kiitti palautteesta ja totesi, että nykyinen asetus on ollut osin vanhentunut. Uudessa luonnonsuojelulaissa säädetään poikkeuslupaperusteisesta riistaeläinten poistosta. Tämä tulisi jatkossa koskemaan kaikkia kansallis- ja luonnonpuistoja.

Paliskuntain yhdistyksen edustaja totesi olevan hyvä asia, että poronhoidon ja poikkeusluvanvaraisen metsästyksen poikkeukset rauhoitussäännöistä kirjataan lakiin.

9. Yhteisymmärryksen tai erimielisyyden toteaminen ml. jatkoneuvottelun tarve

Todettiin, että asiasta vallitsee Pudasjärven paliskunnan ja ympäristöministeriön välillä yhteisymmärrys. Jatkoneuvotteluiden tarvetta ei ole.

10. Neuvottelun päättäminen

Neuvottelut päätettiin 9:04.